

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi A.S.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed: Sądem Okręgowym w Warszawie, XVIII K 41/21, Sądem Apelacyjnym w Warszawie, II AKa 417/22 i VIII Aka 136/24, Sądem Najwyższym, II KK 295/23

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 listopada 2024 r.

- 1. umarza postępowanie w zakresie wniosku o zwolnienie od uiszczenia opłaty od skargi;**
- 2. pozostawia skargę bez rozpoznania w zakresie dotyczącym skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed: Sądem Okręgowym w Warszawie, XVIII K 41/21, Sądem Apelacyjnym w Warszawie, II AKa 417/22 i Sądem Najwyższym, II KK 295/23;**
- 3. odrzuca skargę w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 3 lipca 2024 r. (data stempla pocztowego) A.S. (dalej: „skarżący”) złożył skargę na przewlekłość postępowania przed:

1. Sądem Okręgowym w Warszawie, sygn. akt XVIII K 41/21;

2. Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. akt II AKa 417/22;
3. Sądem Najwyższym, sygn. akt II KK 295/23;
4. Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. akt VIII AKa 136/24.

Skarżący wniósł o: stwierdzenie, że w postępowaniach wymienionych w punktach I-IV nastąpiła przewlekłość postępowania, zasądzenie kwoty 20 000 zł, zwrot kosztów postępowania oraz o zwolnienie z obowiązku uiszczenia opłaty od skargi. Ponadto zawnioskował o wydanie sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia wyłączenia „z losowania sędziów rozpoznających sprawę tzw. neo-sędziów”, ewentualnie przekazanie sprawy do rozpoznania przez „inny równoległy sąd poza ogólnymi zasadami właściwości miejscowej lub do Sądu Najwyższego w związku z oczywistą obawą zarzutu braku bezstronności sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie”.

W uzasadnieniu skarżący kwestionował zasadność stosowanego wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania oraz opisał czynności podejmowane przez organy na każdym etapie postępowania.

Pismem z dnia 11 września 2024 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie wniósł o oddalenie skargi wskazując, że czynności w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie były podejmowane regularnie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”, „u.s.p.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. Złożenie skargi na przewlekłość postępowania po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego skutkuje koniecznością pozostawienia skargi bez rozpoznania. Skarga nie może zostać rozpoznana merytorycznie, jeśli nie zostanie złożona w toku postępowania.

Skarżący złożył skargę na przewlekłość 3 lipca 2024 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie o sygn. akt XVII K 41/21 w dniu 10 maja 2022 r. Następnie na skutek wniesionej apelacji Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie o sygn. akt II AKa 417/22 dnia 9 lutego 2023 r. Sąd Najwyższy rozpoznał skargę kasacyjną wyrokiem z dnia 8 maja 2024 r., II KK 295/23 uchylając wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2023 r., II AKa 417/22 i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie. Wszystkie trzy opisane powyżej wyroki zapadły przed dniem złożenia przez skarżącego skargi na przewlekłość postępowania.

Z tego to powodu skarga A.S. w zakresie odnoszącym się do postępowania przed: Sądem Okręgowym w Warszawie, XVIII K 41/21, Sądem Apelacyjnym w Warszawie, II AKa 417/22 i Sądem Najwyższym, II KK 295/23 jest niedopuszczalna z mocy ustawy i stosownie do art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, należało pozostawić ją bez rozpoznania o czym Sąd Najwyższy orzekł w punkcie 1. sentencji.

Odnosząc się do skargi na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, VIII AKa 136/24 na skutek uchylenia przez Sąd Najwyższy wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2023 r., II AKa 417/22 wskazać należy, że skarżący nie wskazał w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy na tym etapie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1-3 ustawy o skardze na przewlekłość, skarga na przewlekłość postępowania musi spełniać określone wymogi przewidziane dla pisma procesowego, w tym obligatoryjnie winna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, jak również przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Należy podkreślić, że jest to wymóg bezwzględny w świetle przedmiotowej ustawy.

Skargę niespełniającą wymagań przewidzianych w treści art. 6 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący w uzasadnieniu skargi szczegółowo wskazać musi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. musi w sposób precyzyjny przedstawić konkretne działania, bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 września 2022 r., I NSP 290/22; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 49/20; z 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; z 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05). Wskazanie powyższych okoliczności jest niezbędne dla merytorycznej oceny skargi. Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała, tzn. jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2020 r., I NSP 93/20; z 1 marca 2022 r., I NSP 31/22). Bez wskazania powyższych okoliczności sąd nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu w oparciu o kryteria wskazane w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 grudnia 2020 r., I NSP 162/20; z 19 stycznia 2022 r. I NSP 264/21).

W rozpoznawanej skardze nie zostały wymienione żadne uchybienia, ani wadliwości w sposobie postępowania Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt VIII AKa 136/24. Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość orzekł jak w punkcie 2. sentencji.

Z uwagi na częściowe pozostawienie bez rozpoznania i odrzucenie skargi bezprzedmiotowym stało się rozpoznawanie zgłoszonego w niej wniosku o zwolnienie z konieczności uiszczenia opłaty od skargi.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

M.L.

[a]